

KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTŲ NUSTATYMO GAIRĖS

Ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių (EASV) išskyrimas ir išlaikymas

Kam yra skirtos gairės?

Gairių teisinis pagrindas – Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės (toliau – deklaravimo taisyklės), patvirtintos 2015 m. gruodžio 4 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-897. Šiose gairėse pateikiama informacija neturi juridinės galios, ji yra rekomendacinio pobūdžio.

Gairių tikslas – padėti pareiškėjams lengviau nustatyti ir ES tiesioginių išmokų paramos tikslais (įgyvendinant žalinimo reikalavimus) deklaruoti kaip EASV išskiriamus šiuos kraštovaizdžio elementus: medžių grupes ir miškelius, tvenkinius ir kūdras, palaukes, griovius. Šiam tikslui pasiekti pateikiami minėtų kraštovaizdžio elementų deklaravimo pavyzdžiai – kaip turėtų būti traktuojama viena ar kita situacija.

Gairių objektas – pareiškėjai, deklaruojantys daugiau kaip 15 ha ariamosios žemės, t. y. pareiškėjai, kuriems, siekiant gauti ES žalinimo išmoką, taikomi EASV reikalavimai ir kurie savo valdomos ariamosios žemės plotuose ketina deklaruoti kraštovaizdžio elementus.

Kokie yra bendrieji EASV įvertinimo ir matavimo principai?

Pareiškėjams, kuriems taikomi EASV reikalavimai, deklaruojant tiek kraštovaizdžio, tiek ir kitus EASV elementus, svarbu atkreipti dėmesį, kad skirtingo tipo EASV elementai atitinka skirtingą ploto koeficientą. Galutiniam skaičiavimui visi pareiškėjo deklaruoti EASV elementai yra sumuojami ir tikrinama, ar pareiškėjas atitinka EASV reikalavimus, t. y. ar jo valdomi EASV elementai, perskaičiuoti į EASV užimamą plotą (1 lentelė), sudaro bent 5 proc. pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės ploto.

Taip pat svarbu, kad norint užsitikrinti, kad EASV plotas atitiktų visus žalinimo reikalavimus, pareiškėjams rekomenduojama deklaruoti didesnį nei 5 proc. EASV plotą. Taip būtų išvengiama situacijų, kai Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) patikros vietoje ar nuotolinės patikros metu nustatytas (išmatavus), kad EASV elemento ploto ribos pasikeitusios, nepasiekiami 5 proc. užskaitos riba. Tai galioja deklaruojant tiek kraštovaizdžio, tiek ir kitus EASV elementus (pūdymą, azotą kaupiančius augalus ir kt.).

1 lentelė. Deklaruotų kraštovaizdžio elementų perskaičiavimas į EASV užimamą plotą

EASV elementas	Vietovė, kurioje EASV elementas gali būti deklaruojamas	EASV elemento tinkamumas EASV užskaitai (didžiausias galimas dydis, ha arba plotis, m)	EASV elemento perskaičiavimas į EASV užimamą plotą, m ²
Medžių grupės ar miškeliai	EASV elementas turi būti visiškai apsuptas ariamosios žemės	Iki 0,3 ha	EASV elemento plotas * 1,5
Tvenkiniai ir kūdros	EASV elementas turi būti visiškai apsuptas ariamosios žemės	Iki 0,1 ha	EASV elemento plotas * 1,5
Palaukės	Su ariamąja žeme besiribojantys plotai pagal pamiškes, kelią, griovius, kitus vandens telkinius	Nuo 1 iki 20 m pločio	EASV elemento ilgis * 9 m ²
Grioviai	Nutolę ne daugiau kaip 5 m nuo ariamosios žemės	Iki 6 m pločio	EASV elemento ilgis * 6 m ²

Jei Agentūros atliekamos patikros vietoje metu nustatoma, kad deklaruotas EASV elemento plotas yra didesnis nei nustatytas ortofotografiniame žemėlapyje – EASV užskaitai skaičiuoti naudojamas ortofotografiniame žemėlapyje nustatytas plotas, jei mažesnis – patikros vietoje metu nustatytas plotas.

Būtina įsidėmėti !

Turint vidutinį ūkį ir deklaruojant 20 ha ariamosios žemės plotą, būtina deklaruoti ne mažesnę kaip 1 ha kraštovaizdžio elementų plotą (1 ha atitinka 10 000 m² ir atitinka 5 proc. bendro deklaruojamo ploto). Ši pavyzdinė sąlyga galioja, kai nedeklaruojama kitų EASV elementų, t. y. pūdymo, azotą kaupiančių augalų ar trumpos rotacijos želdinių.

Kada nereikia įgyvendinti EASV reikalavimo?

- jei deklaruojama 15 ha arba mažiau ariamosios žemės, laikoma, kad pareiškėjas įvykdė EASV išlaikymo reikalavimą, t. y. šis reikalavimas tokiems pareiškėjams netaikomas;
- kai paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų ir (arba) pūdymas, ir (arba) azotą kaupiantys augalai sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha;
  - pareiškėjams, kurių deklaruoti laukai yra sertifikuoti pagal Ekologinio žemės ūkio taisyklių nuostatas – atitinka žalinimo išmokos reikalavimus. Kai pareiškėjas paraiškoje deklaruoja ne tik ekologiškai gamybai sertifikuotus laukus, paraiškos dalis be sertifikuotų laukų privalo atitikti žalinimo išmokos reikalavimus, t. y. ir EASV išlaikymo reikalavimus;
  - pareiškėjai, kurie laikosi visų tam tikrai vietai taikomų papildomų ūkinės veiklos apribojimų ir reikalavimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB, 2009/147/EB ir 2000/60/EB įgyvendinimu, nustatytu Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais, pripažįstami atitinkančiais žalinimo išmokos reikalavimus. Likusiems pareiškėjo deklaruotiems plotams, kurie nepatenka į šiame punkte nurodytą apribojimų ir reikalavimų teritoriją ar jų nesilaikoma, taikoma įprastinė tvarka žalinimo išmokai gauti, t. y. ir reikalavimas išlaikyti EASV.

Kraštovaizdžio elementai ir jų išskyrimo pavyzdžiai

Medžių grupės ir miškeliai

Medžių grupė – kartu augantys du ar daugiau bet kurios rūšies medžiai, kurių vainikai liečiasi ar yra susipynę.

Miškelis – ne didesnio kaip 0,3 ha ploto miškas.

Medžių grupės ar miškelių 1 m² atitinka 1,5 m² EASV plotą.

Būtina įsidėmėti !

- 0,3 ha atitinka 3000 m²;
Pvz., jeigu deklaruojamas 200 m² (0,02 ha) miškelis, tai užskaitomas EASV plotas – 300 m² (0,03 ha).

Pagrindiniai reikalavimai, kad medžių grupė ar miškelis būtų užskaityti kaip EASV:

- tik deklaruotos ne didesnės nei 0,3 ha ploto medžių grupės ir (arba) miškeliai pripažįstami tinkami EASV užskaitai;
- deklaruojama medžių grupė ar miškelis turi būti visiškai įsiterpę pareiškėjo ariamosios žemės lauke arba iš visų pusių turi būti apsupti to paties pareiškėjo deklaruojamo ariamosios žemės ploto (dirbamuųjų laukų), o didžiausias atstumas nuo medžių lajos iki ariamosios žemės negali būti didesnis kaip 5 metrai;
- kad medžių grupė ar miškelis būtų laikomi vientisu medžių masyvu, medžių lajos turi liestis tarpusavyje, o pats masyvas turi turėti aiškias natūralias ir laiko atžvilgiu stabilias ribas.

Būtina įsidėmėti !

- Jeigu greta vienas kito yra du potencialūs kraštovaizdžio elementai (pvz. miškelis ir tvenkinys), siekiant, kad šie abu elementai būtų tinkami EASV užskaitai, būtina, kad šiuos elementus skirtų ne mažesnis kaip 5 metrų ariamosios žemės ruožas;
  - tankūs krūmynai, jeigu jie liečiasi lajomis, taip pat laikomi medžių grupe;
  - medžiais apaugę, tačiau aiškių išreikštų natūralių ribų neturinčios vietovės (pvz. buvusios sodybvietės) nėra priskiriamos prie tinkamų EASV plotų.

PAVYZDŽIAI

TINKAMAS. Elementas (miškelis) atitinka visus pagrindinius keliamus reikalavimus:

- ne didesnis nei 0,3 ha;
- miškelis įsiterpęs pareiškėjo deklaruotame ariamosios žemės lauke ir atstumas iki ariamosios žemės neviršija 5 m;
- medžių lajos liečiasi tarpusavyje, aiškiai matomos natūralios ir laiko atžvilgiu stabilios ribos.

TINKAMAS. Elementas (miškelis) atitinka visus pagrindinius keliamus reikalavimus:

- ne didesnis nei 0,3 ha;
- miškelis įsiterpęs pareiškėjo deklaruotame ariamosios žemės lauke ir atstumas iki ariamosios žemės neviršija 5 m;
- medžių lajos liečiasi tarpusavyje, aiškiai matomos natūralios ir laiko atžvilgiu stabilios ribos.

NETINKAMAS. Nors ir apaugusi medžiais, buvusi sodybvietė nepripažįstama tinkama EASV užskaitai, nes medžių lajos nėra persipynę, nesudaro vientiso medžių masyvo ir dėl to neturi aiškiai matomų natūralių ribų.

NETINKAMAS. Elementas (medžių grupė) neatitinka šių reikalavimų:

- miškelis ar medžių grupė dar nėra susiformavusi, todėl laiko atžvilgiu neturi stabilų ir aiškių išmatuojamų natūralių ribų;
- jaunų medžių – krūmynų – lajos nesiliečia tarpusavyje.

Tvenkiniai ir kūdros

Kūdra – dirbtinis arba natūralus nepratekančio vandens telkinys, esantis natūraliame žemės grunte, kurio vandens atsargas papildo paviršinės nuotekos.

Tvenkinys – dirbtinis pratekančio vandens telkinys, įrengiamas užtvenkiant vandens tėkmę vandentakyje.

Tvenkinių ir kūdrų 1 m² atitinka 1,5 m² EASV ploto.

Būtina įsidėmėti !

- 0,1 ha atitinka 1000 m²;
Pvz., jeigu deklaruojama 44 m² (0,0044 ha) kūdra, tai užskaitomas EASV plotas – 66 m² (0,0066 ha).

Pagrindiniai reikalavimai, kad tvenkiniai ir kūdros būtų užskaityti kaip EASV:

- tik deklaruoti ne didesni kaip 0,1 ha ploto tvenkiniai ir (arba) kūdros pripažįstami tinkamais EASV užskaitai;
- deklaruojamas tvenkinys arba kūdra turi būti visiškai įsiterpę pareiškėjo ariamosios žemės lauke arba iš visų pusių turi būti apsupti to paties pareiškėjo deklaruojamo ariamosios žemės ploto, o didžiausias atstumas nuo tvenkinio arba kūdros kranto šlaito viršaus iki ariamosios žemės negali būti didesnis kaip 5 metrai.

Būtina įsidėmėti !

- tarp 2 skirtingų elementų (pvz., tvenkinio ir miškelio) turi būti ne mažesnis kaip 5 m ariamosios žemės ruožas. Priešingu atveju šie elementai negali būti tinkamai išmatuojami ir pripažįstami tinkamais EASV užskaitai;
  - vienas tvenkinys ir (arba) kūdra, kurio dydis siekia 0,15 ha ploto (įvertinus matavimo paklaidą), bus pripažintas netinkamu EASV užskaitai, nes neatitiks apibrėžto maksimalaus dydžio – ne didesnis kaip 0,1 ha;
  - į EASV elemento tvenkinių ir (arba) kūdros plotą įskaitomas tik paties vandens telkinio bei aplink tvenkinį ir (arba) kūdrą esančios augmenijos plotas (pakrantės šlaito augmenijos juosta), t. y. augalai (pieva, krūmai, medžiai) neįeinantys į pakrantės augmenijos juostą, neįskaitomi.

PAVYZDŽIAI

TINKAMI. Pavaizduotais atvejais elementai (tvenkiniai ar kūdros) atitinka visus pagrindinius keliamus reikalavimus:

- yra ne didesni kaip 0,1 ha ploto;
- elementai visiškai įsiterpę arba yra apsupti pareiškėjo deklaruotų ariamosios žemės laukų;
- didžiausias atstumas nuo elementų kranto šlaito viršaus iki ariamosios žemės ne didesnis kaip 5 m.

NETINKAMI. Pirmuoju atveju elementas nėra iš visų pusių apsuptas to paties pareiškėjo deklaruojamo ariamosios žemės ploto;
Antruoju atveju tarp 2 skirtingų elementų (tvenkinio ir miškelio) nėra 5 m ariamosios žemės ruožo. Šie elementai negali būti tinkamai išmatuojami ir pripažįstami tinkamais EASV užskaitai.

NETINKAMAS. Deklaruojamas tvenkinys arba kūdra iš visų pusių turi būti apsuptas to paties pareiškėjo deklaruojamo ariamosios žemės ploto. Atvejai, kai elementas ribojasi su keliu, laikomi netinkamais.

TINKAMAS.

Pavaizduotas elementas (tvenkinys ar kūdra) atitinka visus pagrindinius keliamus reikalavimus:

- yra ne didesnis kaip 0,1 ha ploto;
- elementas visiškai įsiterpę arba yra apsuptas pareiškėjo deklaruotų ariamosios žemės laukų;
- didžiausias atstumas nuo elemento kranto šlaito viršaus iki ariamosios žemės ne didesnis kaip 5 m.

Atkreipkite dėmesį, kad šiuo konkrečiu atveju į tvenkinio ir kūdros plotą įskaitomas ir paties vandens telkinio bei aplink tvenkinį esančios augmenijos plotas (pakrantės šlaito augmenijos juosta), t. y. augalai (pieva, krūmai, medžiai).

Palaukės

Palaukė – lauko pakraštys, kuriame nevykdoma jokia žemės ūkio veikla, susijusi su produkcijos gavyba.

1 metras palaukės, nepriklausomai nuo faktinio palaukės pločio (tačiau ne daugiau kaip 20 metrų), **atitinka 9 m² EASV** ploto.

Būtina įsidėmėti !

- 1 ha atitinka 10 000 m²;
Pvz., jeigu deklaruojama 315 m palaukės, tai užskaitomas EASV plotas – 2835 m² (0,2835 ha).

Pagrindiniai reikalavimai, keliami palaukėms kaip EASV kraštovaizdžio elementams:

- palaukės ilgis – ne mažiau kaip 1 m;
- palaukės plotis – ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m;
- palaukė deklaruojama ir pripažįstama tinkama EASV užskaitai, jeigu pagal visą pažymimą (įbraižomą) ilgį ribojasi:
  - ❖ viena ilgąja kraštine su pareiškėjo lauku;
  - ❖ kita ilgąja kraštine su:
    - ✓ mišku, kuris nėra atrinktas deklaruoti EASV užskaitai kaip miškelis ar medžių grupė;
    - ✓ keliu (magistraliniu, krašto, rajoniniu, vietiniu), neįskaitant kelio pylimo;
    - ✓ melioracijos grioviu (grunte iškastu melioracijos sistemos vandentakiu, laikomu sausinimo ar drėkinimo reikmėms);
    - ✓ paviršinio vandens telkiniu (ežeru, upe, tvenkiniu, kūdra, kanalu ir rekultivuotu į vandens telkinį kanalu), kuris nėra atrinktas deklaruoti EASV užskaitai kaip tvenkinys ar kūdra.
- palaukėmis, pripažįstamomis tinkamomis EASV užskaitai, gali būti tik žemės plotai, atitinkantys pūdymui ir pievai keliamus reikalavimus, todėl būtina užtikrinti atitinkamą šių plotų deklaravimo taisyklėse numatytą priežiūrą, t. y. laikytis numatytųjų šienavimo terminų, reikalavimo periodiškai įdirbti ir kt. Taip pat turi būti užtikrinama, kad jau deklaruojant palaukių plotuose nebūtų krūmų, medžių (išskyrus pavienius medžius);

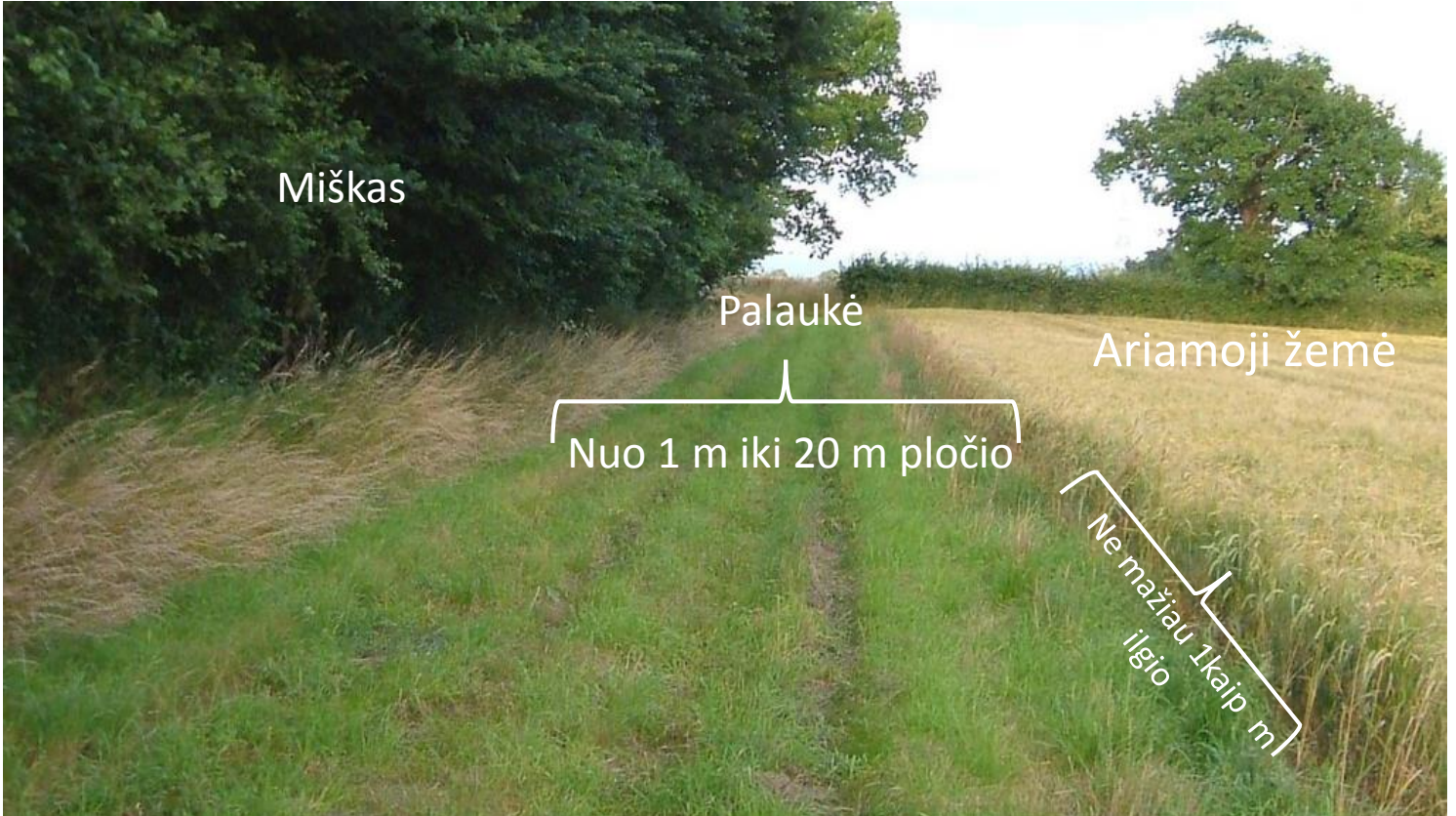
- palaukės nuo ariamojoje žemėje deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalų privalo būti atskirtos aiškiai matoma riba (skirtingo įdirbimo plotai, pavyzdžiui, lauke auga kviečiai, o palaukėje yra prižiūrima pieva – laikoma, kad aiški riba yra), todėl pareiškėjo deklaruojamas laukas, šalia kurio įbrėžiama palaukė, negali būti pieva arba pūdymas. Tokia pat aiškiai matoma riba turi būti abiejose palaukės ilgosiose kraštinėse, t. y. taip pat aiški riba turi skirti palaukę nuo pamiškės augmenijos pradžios, kelio šlaito ar pakelės, melioracijos griovio šlaito ir paviršinio vandens telkinio šlaito;
- kai palaukė ribojasi su melioracijos grioviu, abu kraštovaizdžio elementai laikomi tinkamais EASV užskaitai kai:
  - ❖ žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė (bet neįbraižomas kaip pievos ar pūdyto laukas), ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, o šio žemės ruožo plotis nėra mažesnis kaip 1 metras ir didesnis kaip 5 metrai;
  - ❖ žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė (ir įbraižomas kaip pieva) ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su kitu pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, yra ne siauresnis kaip 1 metras ir ne platesnis kaip 20 metrų.
- **aiški riba tarp palaukės kraštinės, besiribojančios su keliu ir kelio dalies, yra laikoma kai:**
  - ❖ palaukės kraštinė ribojasi su valstybinės reikšmės (magistralinio, krašto ar rajoninio) kelio pylimu, t. y. palaukės pločio riba yra iki kelio pylimo (nutekamojo griovio ar pylimo nuožulniosios dalies apačios);
  - ❖ palaukės kraštinė ribojasi su vietinės reikšmės kelio (dažniausiai gruntinio, taip pat žvyrkelio), jungiančio rajoninius kelius, kaimus, taip pat naudojamo vietiniam susisiekimui, pylimu, kai palaukės pločio riba yra iki kelio pylimo (nutekamojo griovio ar pylimo nuožulniosios dalies apačios). Jeigu kelio pylimo nėra, palaukės pločio riba yra laikoma pakelės ar kelio dangos riba (žvyras, gruntas);
  - ❖ atitinkamai, pagal aprašytas palaukių aiškiai įvertinamas ribas turi būti vykdomi ir priežiūros reikalavimai.

Būtina įsidėmėti!

Deklaruojamos palaukės ilgis turi būti ne mažesnis kaip 1 m, tačiau būtina atkreipti dėmesį, kad užskaitomas palaukės ilgis tik toks, kiek jos abi kraštinės abiejose pusėse lygiagrečiai turi ribas, tiek su pareiškėjo ariamosios žemės lauku, tiek su mišku, keliu, grioviu ar vandens telkiniu. Pvz., tarkim deklaruojamas avižų (kodas – AVI) laukas, kurio išorinė kraštinė yra 350 m ilgio, tačiau 335 m šios kraštinės ribojasi su deklaruojamu (arba nebūtinai) pievos lauku, o likusi 15 m kraštinės riba – su mišku, todėl EASV tinkamu užskaitomas tik 15 m ilgio palaukės ruožas.

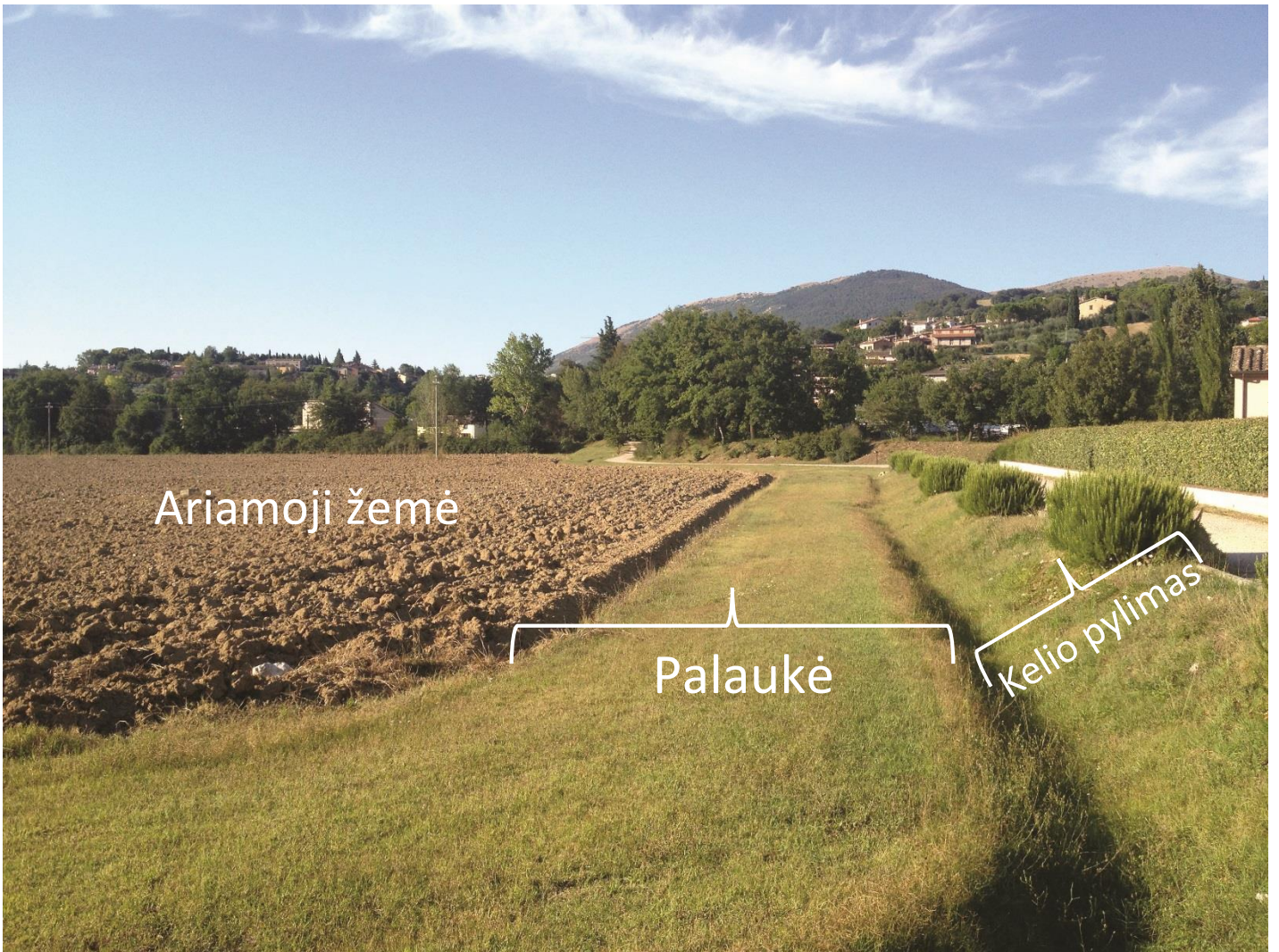

PAVYZDŽIAI

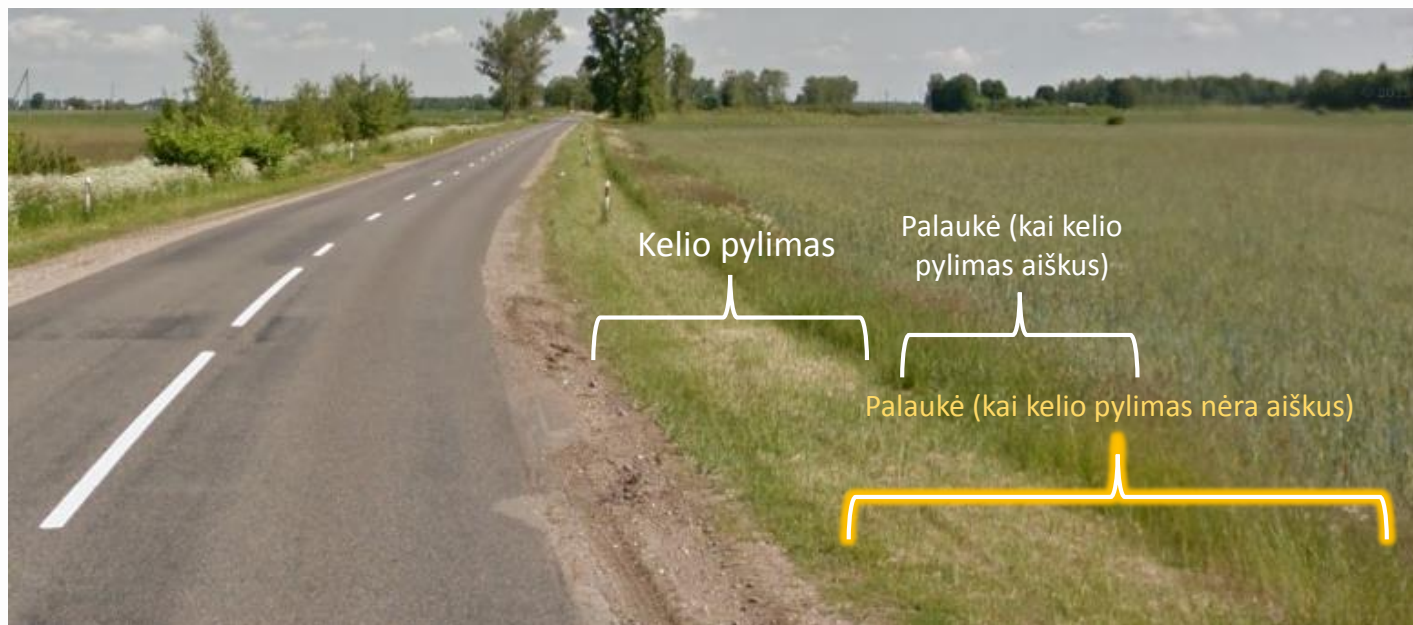
TINKAMAS. Elementas (palaukė) laikomas tinkamu EASV užskaitai, nes:

- plotas pažymėtas kaip palaukė ilgosiomis kraštinėmis ribojasi tiek su pareiškėjo deklaruotu ariamosios žemės lauku, tiek su mišku;
- palaukės ilgis – ne mažiau kaip 1 m;
- palaukės plotis – ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m;
- palaukė yra pieva ir atitinka pievai keliamus priežiūros reikalavimus;
- turi nuo deklaruojamo žemės ūkio naudmenų lauko ir miško aiškiai atskiriamas ribas.

TINKAMAS. Elementas (palaukė) laikomas tinkamu EASV užskaitai, nes:

- plotas pažymėtas kaip palaukė ilgosiomis kraštinėmis ribojasi tiek su pareiškėjo deklaruotu ariamosios žemės lauku, tiek su mišku;
- palaukės ilgis – ne mažiau kaip 1 m;
- palaukės plotis – ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m;
- palaukė yra pieva ir atitinka pievai keliamus priežiūros reikalavimus;
- turi nuo deklaruojamo žemės ūkio naudmenų lauko ir miško aiškiai atskiriamas ribas.

TINKAMAS. Elementas (palaukė) laikomas tinkamu EASV užskaitai, nes:

- plotas pažymėtas kaip palaukė ilgosiomis kraštinėmis ribojasi tiek su pareiškėjo deklaruotu ariamosios žemės lauku, tiek su keliu;
- Palaukės ilgis – ne mažiau kaip 1 m;
- Palaukės plotis – ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m;
- palaukė yra pieva ir atitinka pievai keliamus priežiūros reikalavimus (**svarbu!** – privaloma prižiūrėti palaukę pagal nustatytus reikalavimus, o šienavimo riba nėra laikoma aiškia riba);
- Matoma aiškiai atskiriama riba (**svarbu!** – šiuo atveju, nors ir nežymi, bet matoma riba tarp palaukės ir kelio pylimo yra, todėl kelio pylimas nelaikomas palaukės dalimi).

TINKAMAS. Elementas (palaukė) laikomas tinkamu EASV užskaitai, nes:

- Palaukės dviem atskirais šio pavyzdžio atvejais ilgosiomis kraštinėmis ribojasi tiek su pareiškėjo deklaruotu ariamosios žemės lauku, tiek su keliu bei vandens telkiniu;
- Palaukės ilgis – ne mažiau kaip 1 m;
- Palaukės plotis – ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m;
- Yra aiškiai atskiriama riba (**svarbu!** – aiškios ribos turi būti aptinkamos fiziškai);
- palaukė yra pieva arba pūdymas ir atitinka pievai arba pūdymui keliamus priežiūros reikalavimus (**svarbu!** – privaloma vykdyti palaukės priežiūrą pagal nustatytus reikalavimus).

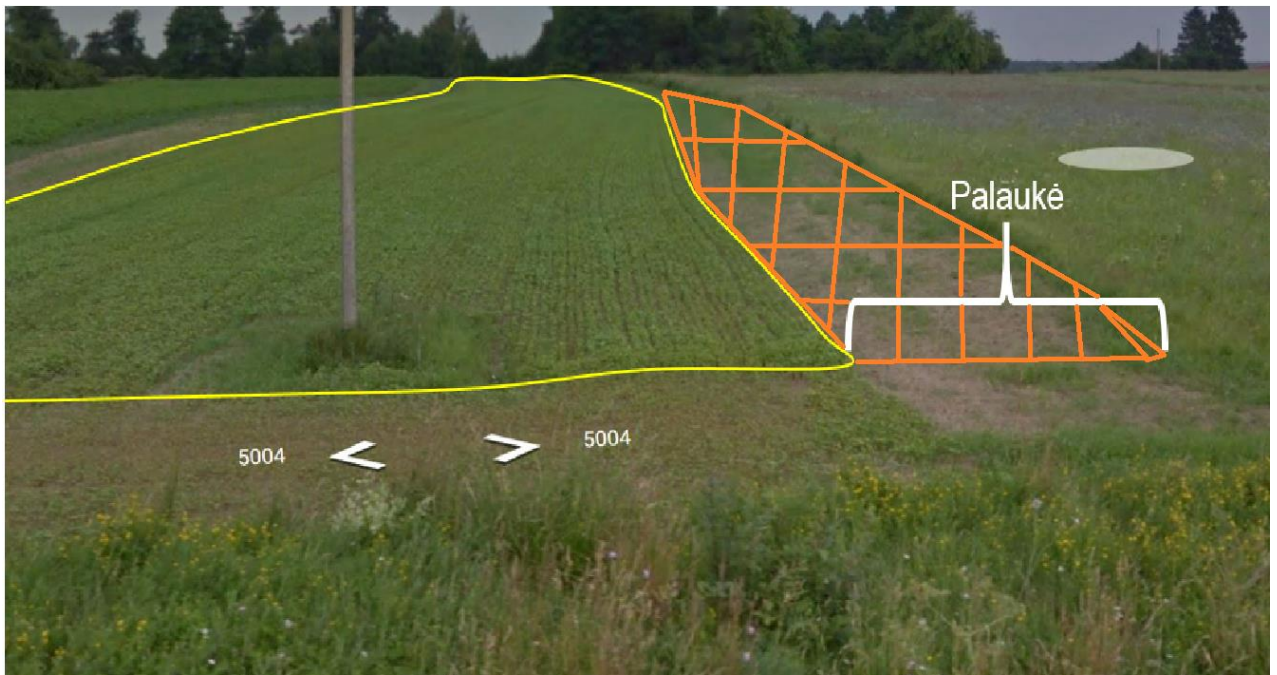

TINKAMAS. Elementas (palaukē) laikomas tinkamu EASV uzskaitei, nes:

Kai palaukē ribojasi su meliorācijas grieviu, abu kraštovaizdžio elementai laikomi tinkamais EASV uzskaitei kai:

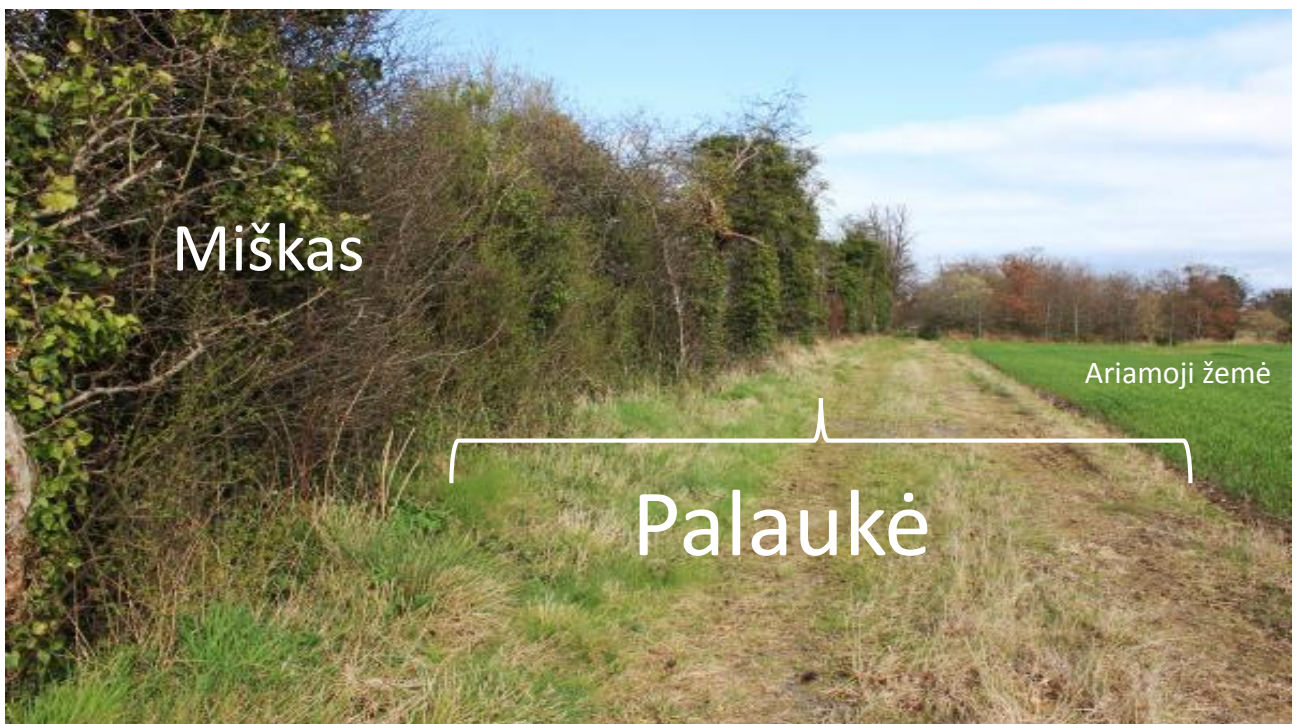
- Žemēs plotas, kuris pažymimas kaip palaukē (bet neįbraižomas kaip pievos ar pūdyimo laukas), ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su pareiškėjo deklaruojamu lauku bei meliorācijas grieviu, o šio žemēs ruožo plotis nėra mažesnis kaip 1 m ir didesnis kaip 5 m;
- Žemēs plotas, kuris pažymimas kaip palaukē (ir įbraižomas kaip pieva ar pūdymas) ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su kitu pareiškėjo deklaruojamu lauku bei meliorācijas grieviu, yra ne siauresnis kaip 1 m ir ne platesnis kaip 20 m.

NETINKAMAS. Elementas neatitinka reikalavimų – palaukės pripažįstamos tinkamomis EASV užskaitai tik tuomet, kai: per visą pažymimą (įbraižomą) ilgį ribojasi su: pakele, mišku, melioracijos grioviu ar kitu vandens telkiniu.

Šiuo atveju matome, kad plaukė ribojasi tik su ariamosios žemės laukais.

ATKREIPKITE DĖMESĮ! Ši palaukė laikoma tinkama. Elementas atitinka visus reikalavimus.

- palaukės plote aiškiai matomos vėžės, tačiau jeigu joje vis dar matoma vešli augmenija ir palaukė prižiūrima, ją galima deklaruoti ir gauti EASV užskaitą.

Grioviai

Griovys – dirbtinė atvira vandens nuleidimo vaga su nuolatine tėkme arba vidutinio vandeningumo metais neturinti nuolatinio nuotėkio.

1 metras griovio, nepriklausomai nuo faktinio griovio pločio, tačiau ne daugiau kaip 6 m, **atitinka 6 m² EASV plotą**.

Būtina įsidėmėti!

- 1 ha atitinka 10000 m²;
Pvz., jeigu deklaruojama 724 m griovio, tai užskaitomas EASV plotas – 4344 m² (0,4344 ha).

Pagrindiniai reikalavimai, keliami grioviams kaip EASV kraštovaizdžio elementams:

- tik deklaruoti ne platesni kaip 6 m pločio (skaičiuojant atstumą tarp abiejų griovio šlaitų viršaus ir per visą deklaruojamo griovio ar griovio atkarpos ilgį) grioviai pripažįstami tinkami EASV užskaitai;
  - deklaruoti griovį ar jo atkarpą (viename šlaite) galima tik tuo atveju, kai šalia yra deklaruojamas pareiškėjo ariamosios žemės laukas, o deklaruota griovio atkarpa negali būti ilgesnė nei jo šlaito riba su deklaruojamo lauko kraštine;
  - deklaruojamas griovys per visą griovio ar griovio atkarpos ilgį nuo pareiškėjo deklaruotos ariamosios žemės lauko besiribojančios kraštinės turi būti nutolęs ne didesniu kaip 5 m atstumu;
  - pareiškėjas turi užtikrinti griovių priežiūrą, t. y. deklaruojant juose neturi būti krūmų, medžių, sustabarėjusių ir brandą pasiekusių piktžolių. Griovio priežiūra taikoma tik tai šlaito pusei, kuri ribojasi su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme. Taip pat, deklaruojami griovio ar jo atkarpos šlaitai turi būti šienaujami ir sutvarkomi bent 1 kartą per metus iki rugpjūčio 1 d. Nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti sutvarkyta (išvežta; supresuota; šienas sudėtas į kūgius arba žalioji masė turi būti susmulkinta ir tolygiai paskleista);
  - jeigu deklaruojamas griovys yra tvarkomas ir prižiūrimas atsižvelgiant į tęstinius įsipareigojimus pagal KPP programos „Kraštovaizdžio tvarkymas“ veiklą „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, tokio griovio ar jo atkarpos, patenkančios į EASV, priežiūra vykdoma vadovaujantis KPP programos veiklai taikomais reikalavimais ir terminais;

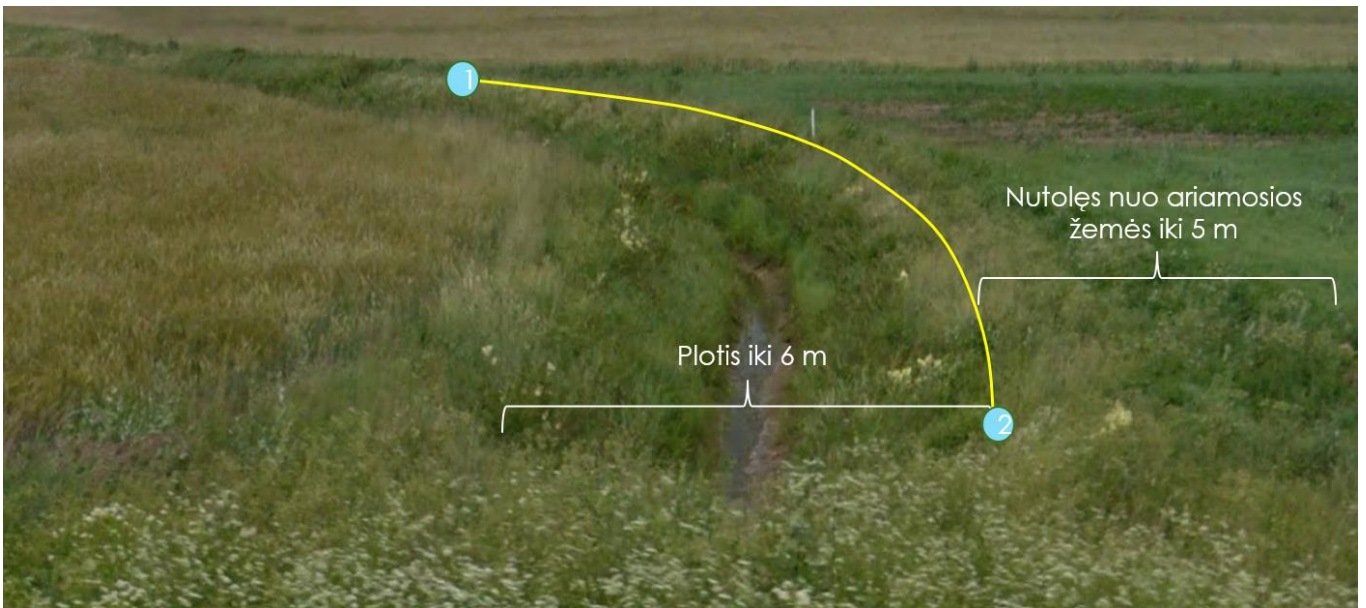
- kai tarp deklaruojamo melioracijos griovio ir pareiškėjo lauko yra pažymima (įbrėžiama) palaukė, abu kraštovaizdžio elementai laikomi tinkami EASV užskaitai, kai:
  - ❖ žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė (bet neįbraižomas kaip pievos ar pūdymo laukas), ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, o šio žemės ruožo plotis nėra mažesnis kaip 1 metras ir didesnis kaip 5 metrai;
  - ❖ žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė (ir įbraižomas kaip pieva) ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su kitu pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, yra ne siauresnis kaip 1 metras ir ne platesnis kaip 20 metrų. Šiuo atveju nėra taikomas reikalavimas, kad deklaruojamas griovys per visą griovio ar griovio atkarpos ilgį nuo pareiškėjo deklaruotos ariamosios žemės lauko besiribojančios kraštinės būtų nutolęs ne didesniu kaip 5 m atstumu.

Būtina įsidėmėti!

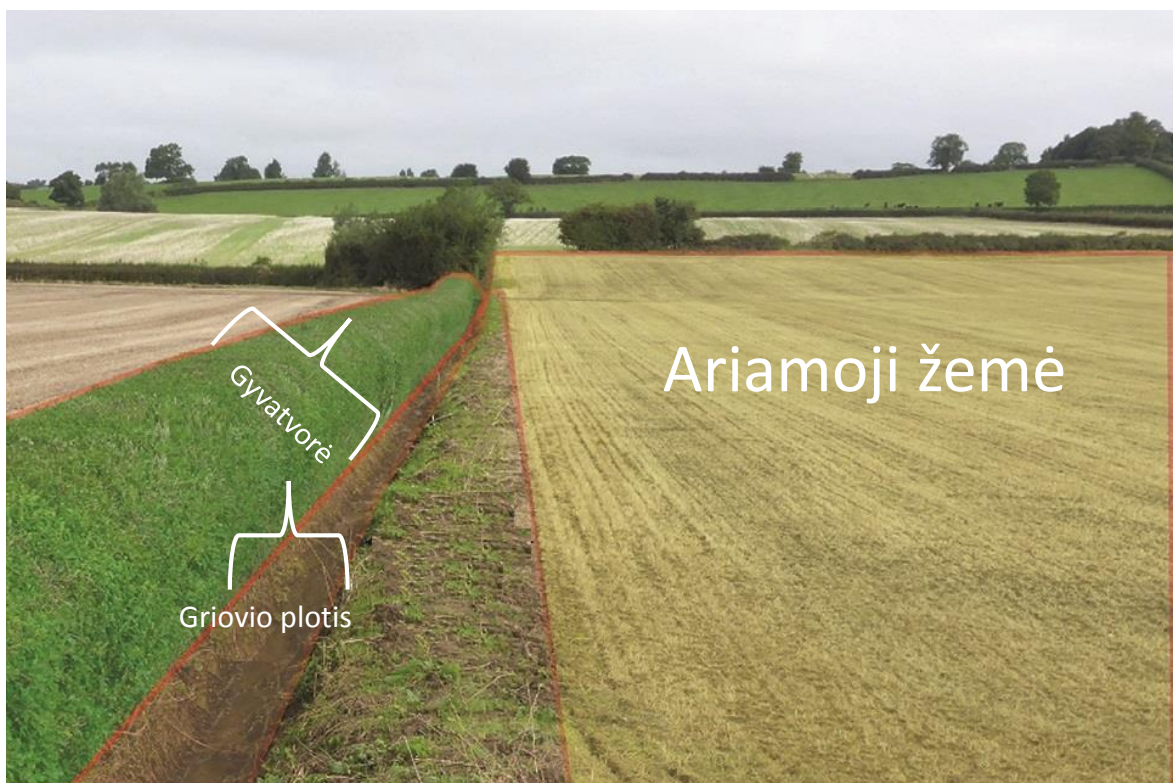
- jeigu pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės laukas ribojasi su deklaruojamu grioviu ar jo atkarpa tik viename šlaite, pareiškėjas gaus tik pusę numatyto EASV ploto užskaitos. Pvz., jeigu deklaruojama 724 m griovio, tačiau pareiškėjo deklaruojamo lauko ar laukų ribos su grioviu yra tik viename šlaite, tai užskaitomas EASV plotas – 2172 m² (0,2172 ha);
- griovio priežiūros reikalavimas taikomas tik tai šlaito pusei, kuri ribojasi su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme.

PAVYZDŽIAI

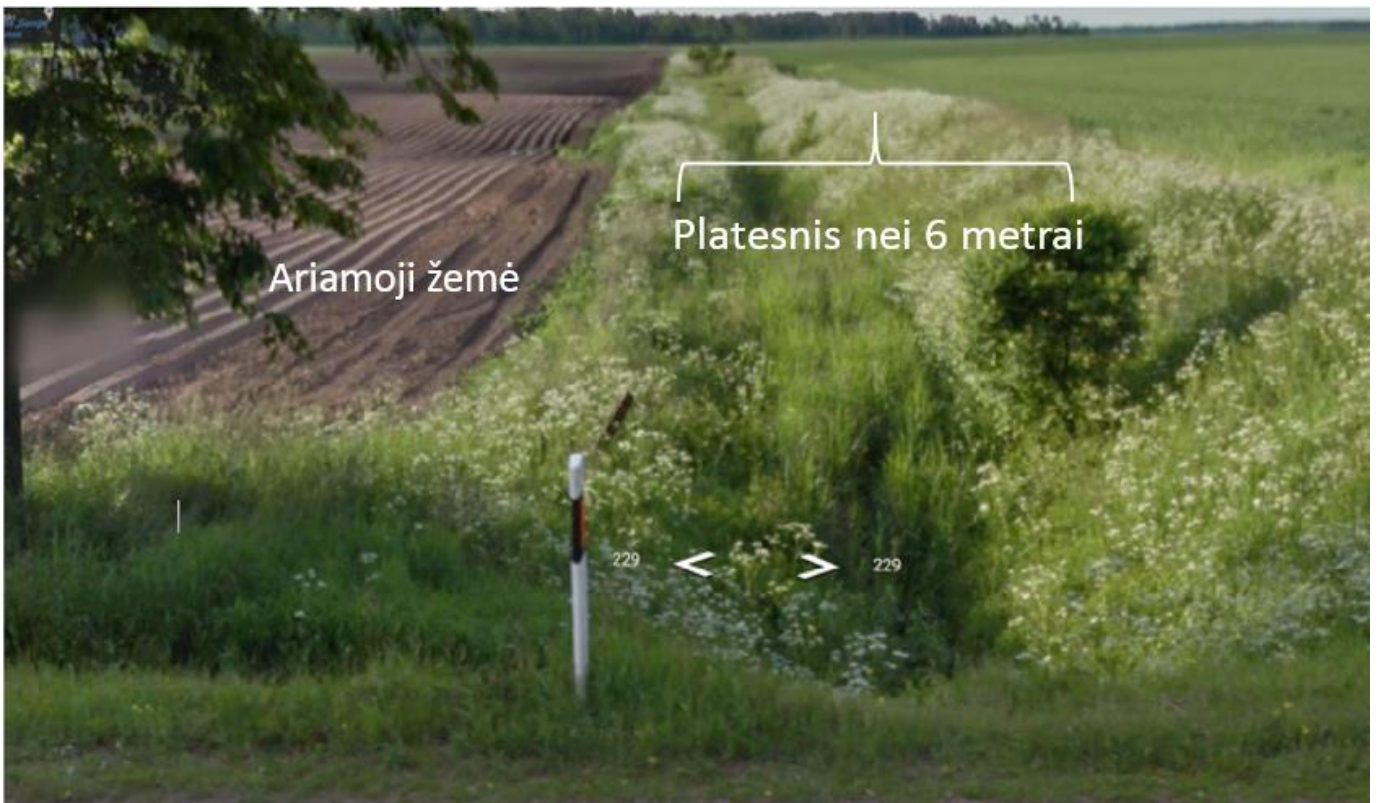

TINKAMAS. Griovys atitinka pločio ir atstumo iki ariamosios žemės reikalavimus (**svarbu!** būtina užtikrinti griovio priežiūros reikalavimų laikymąsi).

TINKAMAS. Griovys atitinka pločio ir atstumo iki ariamosios žemės reikalavimus.

- pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės laukais ribojasi su deklaruojamu grioviu ar jo atkarpa tik viename šlaite, pareiškėjas gaus tik pusę numatyto EASV ploto užskaitos;
- griovio priežiūros reikalavimas taikomas tik tai šlaito pusei, kuri ribojasi su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme.

NETINKAMAS. Elementas (griovys) laikomas netinkamu EASV užskaitai, nes:

- atstumas tarp griovio šlaitų didesnis nei 6 m;
- pareiškėjas neužtikrina griovio priežiūros. Nešienauta, aiškiai matomos sustabarėjusios ir brandą pasiekusios piktžolės.

NETINKAMAS. Elementas (griovys) laikomas netinkamu EASV užskaitai, nes:

- atstumas tarp griovio šlaitų didesnis nei 6 m;
- pareiškėjas neužtikrina griovio priežiūros. Nešienauta, aiškiai matomos sustabarėjusios ir brandą pasiekusios piktžolės.